

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri predpoldne. — Stane za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L. Za inozemstvo celo leto 30 L. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo. Odgovorni urednik: RICHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Štev. 69.

V Gorici, v četrtek 30. avgusta 1923.

Let. VI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo vnaprej. List izdaja konsorcij GORIŠKE STRAZE. Tisk. Juch v Gorici via Morelli 16. Uprava in uredn.: ulica Mameli 5. (prej Scuole).

V. katoliški shod v Ljubljani.

Naše uverjenje, ki smo ga izrekli v zadnji številki, se je obistini- lo: V. katoliški shod, ki je bil dne 28. t. m. zaključen v Ljubljani, je presegel vsa pričakovanja. Brezdvomno še ni doživela bela Ljubljana slavlja, ki bi se dalo primerjati z dnevi od 25. do 28. t. m. Žalobog nam ni bilo mogoče, da bi si osebno ogledali veličastne prireditve naših bratov onstran meje, toda vsa poročila, ki prihajajo iz Ljubljane soglašajo v tem, da pomenja peti katoliški shod važen mejnik v kulturni zgodovini Slovencev, in da Ljubljana še ni videla množice kakor jih je privabila v njeno sredo ta versko-kulturna prireditev.

Vspeh katoliškega shoda v Ljubljani nas primorske Slovence odkrito veseli in smo tudi mi ponosni na nastop naših bratov, ki so pokazali pred vsem svetom, kaj lahko doseže požrtvovalno delo in kako se slovenskemu narodu ni treba skrivati pred drugimi večjimi narodi, če je potreba dokazati visoko srčno in umstveno kulturo. Ljudstvo, ki je zmžno tako veličastnih prireditev kakor je bil peti katoliški shod in ki si zna postaviti tako jedrnat smernice za vse javno življenje in delovanje, ni v propadu, temveč hoče in bo živelo ter kljub svoji maloštevilnosti znalo ohraniti svojo samobitnost. To dejstvo je tudi za nas primorske Slovence dragoceno poročilo in bo tudi naše odporne sile podvojilo in potrojilo.

Ker vemo, da naše primorsko ljudstvo potek shoda zelo zanima, zato hočemo podati nekoliko obširnejše poročilo.

Sobota dne 25. avgusta.

Kakor smo že v zadnji številki kratko poročali, je bila sobota v prvi vrsti določena prihodu gostov. Toda tudi ta dan se je vršilo že mnogo zborovanj in se je opravilo mnogo važnega dela. Središče sobotnih zborovanj je tvorilo katoliško dijaštvo.

Ob 9. uri predpoldne se je vršilo zborovanje akademikov, katerega se je vdeležilo osem slov. katoliških akademskih društev. Sprejete so bile med drugimi naslednje zanimive in za celotno gibanje katoliškega dijaštva značilne resolucije: Slov. katol. akademiki, zbrani na zborovanju dne 25. avgusta ob priliki katoliškega shoda:

1. naročajo vsem katol. akad. društvom, da upoštevajo in goje kar najtesnejše stike s pravoslavni- mi akad. brati;

2. proglašajo za vse akademike obvezno članstvo v apostolstvu sv. Cirila in Metoda;

3. naročajo akad. svetu, da v Ljubljani takoj osnuje Ciril-Metodijski akad. krožek, ki naj služi kot podružnica za Ciril-Metodijevo ligo v Pragi.

Nadalje so zborovali v soboto predpoldne slov. kat. srednješolci in je imela občni zbor tudi organizacija slovenskih katoliških dijakinj. Popoldne se je vršilo veliko

manifestacijsko zborovanje vsega dijaštva. Med drugimi so počastili izredno živahni zbor papežev nuncij nadškof Pellegrinetti, ljubljanski škof dr. Jeglič, rektor univerze dr. Aleš Useničnik, dekan ljubljanske teološke fakultete dr. Srebrnič, naš rojak iz Solkana, dr. Korošec, voditelj SLS in mnogi drugi dostojanstveniki. Papežev nuncij je imel na dijaštvo nagovor v slovenskem jeziku ter je med drugim rekel:

»Vaš jezik ni moj materni jezik — ali vaša vera je moja vera, vaše materino sree je tudi moje katoliško sree. Jaz vem, da imam pred očmi mladino, ki ima sijajno bodočnost za narod in cerkev.«

Zvečer je priredilo dijaštvo v veliki dverani hotela »Union« vdeležencem shoda sijajen pozdravni večer. Po otvoritvi je predsednik pripravljalnega odbora univerzitetni profesor dr. Slavič imel pozdravni govor, v katerem je imenoma pozdravil celo vrsto odličnjakov kakor jih Ljubljana od časov ljubljanskega kongresa še najbrže ni videla zbranih.

Navzočih je bilo 12 škofov in nadškofov z nuncijem Pellegrinettijem na čelu. Potem je bil prisoten celotni ljubljanski diplomatski zbor, tudi italijanski konzul de Coaeili. Vdeležili so se večera nadalje načelniki vseh ljubljanskih uradov z velikim županom dr. Lukanom. Mestni svet je bil zastopan po podžupanu dr. Stanovniku. Sveda ni manjkali dr. Korošec in zastopniki Angležev in Francozov, ki so prihiteli na imponantno slavlje našega naroda.

Razven zborovanj dijaštva, se je vršilo v soboto še zborovanje katoliškega učiteljstva, kršč. soc. delavstva in kršč. ženske zveze.

Nedelja dne 26. avgusta.

Glavni dan katoliškega shoda je bila nedelja. Ta dan ni bil v prvi vrsti posvečen podrobnemu delu, temveč manifestaciji. In ta manifestacija se je sijajno obnesla. Nalivi prejšnjega dneva so prenehali in vstalo je zorno jutro, ki je videlo že v najzgodnejših urah žive vse ljubljanske ulice. Od vseh strani so z vlaki, vozovi in peš hiteli vdeležniki kongresa v slovensko prestolnico. Po verodostojnih virih je napolnila Ljubljano množica, kakoršne to naše narodno središče še ni videlo. Okrog stotisoč občinstva je prisostvovalo slovesnemu spre- vodu, ki se je razvil v zgodnjih jutranjih urah po ljubljanskih ulicah. Z nepopisnim navdušenjem in mirno dostojanstvenostjo je manifestiralo slovensko ljudstvo za ideale, ki sta mu jih vcepila nepozabna dr. Mahnič in dr. Krek. Svetovna vojna je zasekala povsod in tudi med Slovenci globoke rane. Nedeljsko slavlje v Ljubljani je pa doprineslo dokaz, da smo mi Slovenci s krepko roko začeli rezati gnilobo in v povojnih letih s svojim smotrenim, načelnim, včasih tudi brezobzirnim delom dosegli

vspehe, katerih smo lahko veseli in nanje ponosni. Če bi dr. Krek še bival med nami, bi mu srce kipelozadovoljstva, ko bi videl, da življenjskega dela njegovega in njegovih tovarišev tudi vojne vihre niso razdejale, čeprav so zadale marsikak težak udarec.

Prostor nam žal ne dopušča, da bi obširnejše poročali o veličastnem sprevedu, ki se je od polosmih do tričetrt na deset predpoldne razvil po ljubljanskih ulicah. Šel je izpred opernega gledališča po raznih ulicah na Kongresni trg z raven Zvezde, kjer se je brala sv. maša in vršilo slavnostno zborovanje. V sprevedu je bilo okrog 25 tisoč vdeležencev, ulice po katerih se je pomikal, so bile pa napolnjene občinstva. V sprevedu, ki se je vršil strogo po predpisanem redu, so bile zastopane vse katoliške organizacije, je stopalo vse ono, kar tvori zdravo jedro slovenskega naroda. Bili so poslanci, župani, Orli, Orlice, voditelji društev in najrazličnejših drugih ustanov, ljubljanski občinski svetovaleci, katoliški učitelji, dijaki, Marijine družbe in tisoči zavednih Slovencev iz obeh slovenskih škofij: ljubljanske in lavantinske.

Kralj Aleksander se je, kakor smo že zadnjič javili, tudi vdeležil shoda in je prisostvoval na balkonu justične palače sprevedu. V njegovem spremstvu so bili poleg zastopnika celokupne vlade ministra dr. Jankoviča nebrojni dostojanstveniki in je kraljeva navzočnost povzročala orkane navdušenih pozdravov.

Ko je spreved prispel na Kongresni trg je imel papežev nuncij slovesno sv. mašo, pri kateri je prepevalo okrog 100 pevskih zborov s 1300 pevci in pevkami. Nastop, kakor ga Slovenija in še marsikatera druga dežela, še ni doživela.

Po sv. maši se je vršilo manifestacijsko zborovanje. Po uvodnih pozdravih, po katerih sta se kralj in papežev nuncij odpeljala, sta govorila slavnostna govornika: dr. Brejca, bivši deželni predsednik in dr. Leskovar, bivši mariborski občinski komisar. Govor dr. Brejca, ki krepko in odločno zahteva smernice, po katerih naj se vrši delo katoliških Slovencev, prinašamo v daljšem izvlečku.

Govor dr. Brejca

V dnevih desetletnice zadnjega slov.-hrv. katol. shoda se je narod slovenski zopet zbral v svoji prestolnici, da zopet povdari svoje katoliško prepričanje in se navduši za nadaljnje morda težke borbe, ki nas katoličane še čakajo.

Kratka je doba desetih let v človeškem življenju, v zgodovini človeštva pa pomenja komaj kaj več kakor trenotek. In vendar smo v tej kratki dobi doživeli dogodke, ki so v materijelnem in idejnem oziru svet pretresle v njegovih temeljih. Bili smo priče ene največjih katastrof, kar jih zgodovina človeštva pozna, morda največje od vesolj-

nega potopa; bili smo priče i duševnega prevrata, podobnega onemu, ki ga je ob svojem nastopu povzročilo krščanstvo v verstvu in filozofiji starega sveta.

Troje najmogočnejših carstev — eno katoliško, eno protestantsko in eno pravoslavno — je odnesel vihar svetovne vojne. Propadlo je carstvo brezbožnega materijalizma, ki je učil, da Boga ni, da je svet sam sebi Bog, da ni nikomur podložen in nikomur odgovoren, in da je vživanje edini ali pa vsaj glavni cilj in namen človeku. Ogromni napredek na polju tehničnih ved in materijelne kulture je rodil tisti samozavestni napuh, in tisto nebrzdano poželenje po moči in bogatstvih, ki je ljudi uprav pozivnilo in v svojih zadnjih logičnih posledicah moralo voditi do splošnega pokolja. Ko pa se je zapeljani človeški rod kopal v morju svoje lastne krvi, ga je vladajoča brezbožna modrost malodušno pustila na cedilu, in ni imela zanj druge tolažbe kakor mečlene obljube svojega otroka socializma, ki se je široko-ustil, da bo sedaj on svet odrešil. Toda tudi socializem praktične življenjske preizkušnje ni prestal; kakor so našle pred sto leti Napoleoneve internacionale armade, tako je tudi Marksov internacionálni socializem v širokih ruskih stepah našel svoj neslavni grob; izgubil je bitko definitivno in njegovo pregrupiranje v II., III., itd. internacionalo le potrjuje njegov idejni poraz. Socialistično lazi - mesijanstvo je razkrinkano.

Tako stoji danes brezverstvo razgaljeno pred nami brez idejsmernih, ki bi mogle človeštvo voditi iz gmotne bede in duševnega obupa.

Kat. cerkev-skala.

Samo stavba, zgrajena od Kristusa na skalo, stoji neomajana in neokrnjena sredi teh razvalin, samo drevesu, ki je poginilo iz gorčičnega zrna, vsejanega od Kristusa, viharji svetovne vojne in povojnih revolucij niso mogli do živlega; očistili so ga samo suhih vej, da bo moglo tem pohotneje pognati novo življenje iz njega.

Med gromom in bliskom je Bog dal 10 božjih zapovedi na gori sinajski; gromenje topov jih je poklicalo človeštvo zopet v spomin. Kršč. in kat. ime prihaja zopet do veljave in časti. Obmolknili so, ki so še pred 10 leti podili krščanstvo v katakombe; obmolknili, ki so ga sramotili s psovko mračnjaštva in nazadnjaštva, kulturne manjvrednosti in socialne nesposobnosti. In že se množijo glasovi celo iz nasprotnih taborov, da je katoliška Cerkev edina trdna točka sredi valovanja današnjih dni in da ona edina otima človeštvo od propada z živim krščanstvom, nudeč mu kulturo srca, brez katere pride človek tja, kakor veli sveto pismo: Prisposobili so se neumnim živalim in so poginili na lastnem gnoju. In če je še do večeraj veljalo načelo

modernejega radikalizma, da se resnica neha, kjer se katoličanstvo začne, zahteva danes Foerster, ki je bil pred leti hud sovražnik katoliške Cerkve, več pravičnosti napram njej, drugi protestantski veljak (Harden) pa zavzeto vsklika: Cela katoliška literatura živi v Nemčiji in mi protestantje ne vemo nič o njej!

Danes se priznavajo zasluge kat. Cerkve na vseh poljih človeške kulture; priznava se, da je krščanstvo kulturna sila prve vrste; da je kat. Cerkev prava vzgojiteljica narodov, ki jim se danes v svojih misijonih prinaša blagodati civilizacije; da je kat. Cerkev tedaj, kot je svet do barbarskega tonila, otela po samostanih skoro vse dokumente klasične literature, po cerkvah pa ohranila in odgojila večne monumente umetnosti, kakor nobena država in nobeno carstvo; priznava se z eno besedo, da je kat. Cerkev nositeljica kulture, znanosti in umetnosti v sedanjosti in preteklosti. Tako se nevednost vedno bolj umika spoznanju in priznanju, z ignoranco pa pada vedno bolj tudi intoleranca.

Kat. cerkve je socialna.

Tudi na socialnem polju brezverski materijalizem brez upa zmaga teknuje s krščansko idejo človeškega dostojanstva, bogopodobnosti človeka in božje zapovedi o ljubezni do bližnjega. Že davno predno se je modernemu socializmu rodil, je kat. Cerkev že socialno delovala, kajti skrb za socialno blaginjo je bistven del krščanstva. Zato je kat. Cerkev kakor dobra mati vedno skrbelala tudi za zboljšanje socialnega in gospodarskega položaja ljudstva, kajti videla je v tem prizadevanju od Boga ukazana dela krščanske ljubezni, in usmiljenja. Kat. Cerkev je bila vsledar pribežališče vsem zatiranim in trpečim, zaščitnica revežev, vdov in sirot. Nikdar se ni toliko storilo za reveže kakor v »temnem« srednjem veku. Kat. Cerkev je z nešteti socialnimi in dobrodelnimi društvi in napravami odvzela zelo občutljivi bedi. Od vseh pa do groba je ni bede, ki bi je cerkev ne bila skušala omiliti po kaki verski organizaciji. Cerkev je tudi započela gigantsko borbo proti suženjstvu in ni odnehala, dokler ni izvojevala človeških pravic vsemu človeštvu. Cerkev je vedno pobijala odeduštvo in vse vrste nemoralnosti.

Ker je Cerkev po svojem poklicu mati onih, katerih je rekel Zveličar: množica se mi smili; ker je mati trpečih, celovnih, v potu

obrazu služečih svojih kruh, zato se izmed vseh veroizpovedanj ona najbolj in najuspešneje zavzema za delavstvo; kar ona zahteva zanj, to zahteva z božjo avtoriteto ne kot milost, ampak kot naravno pravo delavstva. In pri tem Cerkev ne pozna nobene demagogije, kajti njene zapovedi ne kradi — ne poželj svojega bližnjega blaga — in ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe: te zapovedi veljajo enakomerno za vse, ne samo za delavca ampak tudi za kapitalista, enako za reveža kakor za bogatina! Dober vzgled in praktični vpliv sv. Frančiška Asiškega ali pa sv. Elizabete pa je v borbi proti kapitalizmu neskončno več zalegel kakor nauki kakega Karla Marksa o kapitalizmu, kakor socialistična teorija o proletariatu, ali pa tolažba s prelestno bodočnostjo social-komunistične države, ki je med ljudmi nemogoča.

Slavni zbor!

Tako vrši kat. Cerkev na vseh poljih človeškega življenja svoje božje poslanstvo po svojih zakonih, popolnoma samostojno in neodvisno od svetnih struj in stremljenj. S svetnimi oblastmi si iskreno želi prijateljstva in lojalnega sodelovanja v skupnem delokrogu, ne da bi se v svojem lastnem delokrogu podajala v odvisnost od njih. Res je bila tu intam tudi doba, ko so se kakor služabniki cerkve preveč udnjali grofu, kralju ali cesarju, toda Bog je skrbel za to in jih je spokoril, cerkev pa se je očistila vselej dvignila vse višje, in oblastniki, ki so mislili, da jo je mogoče v dekle ponižati, so vselej znova morali spoznati, da je kat. Cerkev božje delo, ki ga človeška roka more sicer trenutno gaziti in teptati, nikdar in nikoli na trajno zaslužiti.

Tako lahko s ponosom ugotovimo, da je kat. Cerkev vsako dobo sramotenja in omalovaževanja zmagovito prestala in da so osramočeni ostali vselej le njeni klevetniki. Zato se nam katoličanom ni treba skrivati pred nikomur; z dvignjeno glavo in samozavestno smemo stopati med svet kot otroci one, ki je sovražnice zmote in teme.

Iz govora dr. Leskovarja, ki je tudi prav ostro označil namen katoliškega shoda moramo radi pomanjkanja prostora priobčiti samo odlomek, ki se pa nam zdi pomemben za spoznanje duha, ki je vladal te dni v beli Ljubljani. Med drugim je povdaril dr. Leskovar:

Slovenski narod je majhen in slaboten v primeru z drugimi naro-

di. Svetovna vojna ga je povrh tega še nacionalno zdrobila, tako da je razdeljen na štiri različne države. Majhni in slabotni organizmi morejo v boju za obstoj vstrajati le, ako so zdravi in imajo v sebi one moči, ki jih usposabljaajo za boj z drugimi močnejšimi organizmi. Ako se torej hoče slovensko ljudstvo ohraniti, mora predvsem gledati, da bo zdravo in da odstrani iz sebe kati onih bolezni, ki jih je svetovna vojna in splošna poveljna psihoza raztresla v njegove vrste. To more doseči le, ako se povrne ne samo v svojem čuvstvanju, ampak tudi v svojem udejstvovanju v vsakdanjem življenju nazaj k versko-nravnim načelom, ako se povrne nazaj h krščanski morali, nazaj k svojemu Bogu.

Popoldne v nedeljo je pokazalo naše Orlovstvo višek dosedanjega dela in organizacije. Na nalašč za slične prireditve zgrajenem telovadišču — Stadionu — se je vršila javna telovadba, katere se je vdeležilo 2000 Orlov - telovadcev in 600 Orlic. Navzoči so bili nepregledni tisoči ljudstva, ki so obču-

dovali napredek, katerega so dosegli nevtrudljivi organizatorji slovenske mladine. Srce se je človeku smejalo radosti, ko je videl zbrane toliko mladostne zdravosti in čilosti. In nehote se je vkrasnila misel: zdrava duša v zdravem telesu. Naroda, ki ima za seboj tako armado mladih in krepkih sil mora živeti in bo živel.

Ponedeljek dne 27. in torek dne 28. avgusta.

Naše poročilo je postalo že preobširno. Zato moramo za danes kratko zaključiti. Razven omenjenih zborovanj in slovesnosti so se vršila v nedeljo še razna druga zanimiva in velepomembna slavlja. Ravnotako je bilo tudi v ponedeljek in torek nešteto zborovanj in sestankov. Mnogo vdeležencev se je sicer že v nedeljo odpeljalo, toda mnogi so ostali in se vdeleževali resnega dela po najrazličnejših zborih in sestankih; ki so izpolnjevali oba dneva. Toda o teh dveh dnevih v prihodnji številki.

Kaj se godi po svetu?

Ker se nam je zdelo važno, da smo o katoliškem shodu v Ljubljani priobčili obširnejše poročilo, zato nam je zmanjkalo prostora in moramo politični pregled zelo krajšati. Omejili se bomo samo na najvažnejše dogodke zadnjih dni in bomo prihodnjič z obširnejšim poročilom nadomestili ono, kar bo danes morebiti bolj površno obdelano.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš v Rimu.

Dne 28. t. m. je prispel v Rim zunanji minister češkoslovaške republike dr. Beneš. Po poročilih listov se je razgovarjal z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem o stališču Male antante napram Italiji in o sklepih, ki jih je ista sklenila na svoji konferenci v Sinaji. Kakor zatrjujejo češki listi, se bosta oba državnika razgovarjala tudi o ogrskem vprašanju. Nekateri listi so tudi mnenja, da se hoče Italija približati Mali antanti.

Propad Nemčije pomenja gospodarsko katastrofo za celo Evropo.

V nedeljo se je sešla v Bernu v Švici mednarodna konferenca kovinskih strokovnih delavskih u-

druženj. Vsi govorniki so obsojali francoski in belgijski militarizem, ki gospodari sedaj v zasedenem Porurju. Angleški zastopnik Hodge je izjavil, da je propad Nemčije istoveten z obubožanjem Evrope. Vsled neprestanega padanja nemške valute se je na Angleškem samo v enem tednu pomnožila brezposelnost za 30.000 oseb.

Napad na italijansko zastopstvo

Dne 27. t. m. se je izvršil na cesti Janina-Santi Quaranta na grškem ozemlju v bližini albanske meje napad na italijansko komisijo, ki je imela nalog, določiti v označenem ozemlju grško-albansko mejo. Vsi člani komisije: general Tellini, ki ji je načeloval, višji zdravnik Corti, poročnik Bonacini, nekvi vojak, šofer in albanski tolmač, so bili usmrčeni. Napadaleci so bili grški roparji. Napad ne kaže imeti političnega značaja, toda italijansko politično javnost je — kar je ujemvno — zelo razburil in je italijanska vlada že napravila pri vladji v Atenah vse korake, ki so potrebni, da se zločinci kaznujejo in dobi naša država zadoščenje, ki ji pritiče. Kakor pa poroča rimski list »Messaggero« iz baje uradnih

PODLISTEK.

JULES VERNE:

ČRNA INDIJA

ROMAN.

Prosto poslovenil Z. Z.

»Ven iz jame! Za božjo voljo, ven!« je kričal inženjer, ko je opazil usodno nevarnost.

»Uničujoči plini! Uničujoči plini!« je kričal stavec in drvel v čolnu po valovju.

Harry je hitel s svojo nevesto, očetom in materjo iz male cerkvice.

»Ven iz jame! Hitro! Hitro!« je ponavljal inženjer.

Toda za beg je bilo prepozno.

Tu je bil stari Silfax, pripravljen, da izpolni poslednjo grožnjo in onemogoči zvezo Nelle s Harryem na ta način, da bi pokopal pod razvalinami rudnika vsek prebivalstvo Coal-Cityja. Nad glavo mu je poletaval njegov ogromni Harfang z belim, črnolisastim perjem.

Tedaj se je pogumno vrgel v jezero neki mož, ki je plaval z divjo silo proti čolnu.

To je bil — Jack Ryan.

Poskušal je doseči blaznega, predno bi mogel ta izvesti svoj peklenški načrt.

Silfax je videl, da se mu bliza.

Ubil je svetiljko, iz katere je potegnil goreči stenj, ki ga je dvignil v zrak.

Nad vsem se je dvignil molk smrti.

James Starr se je udal v neizbežno usodno in se le začudil, ker še ni izbruhnila pričakovana razstrelitev.

Silfaxu se je skremžil obraz in vztrepetal je od jeze, ko je opazil, da plove lahek plin — mesto, da bi se porazširil po nižjih zračnih plasteh — nakviško proti stropu.

Tedaj pa je na Silfaxov migljaj zagrabil Harfang s kljunom za goreči stenj in se po svoji navadi pogledal kviško, kamor mu je pokazal stavec z roko.

Še par sekund in novi Aberfoyle bi bil kup razvalin.

Tedaj pa se je Nell iztrgala Harryju iz rok.

Mirno in svojega cilja svestna je nevesta hitela k obrežju tik vode.

»Harfang! Harfang!« je zaklicala z zvonkim glasom, »semkaj, semkaj! Pridi k meni, k meni!«

Zvesti ptič je za hip začuden obstal in se obotavljal.

Toda koj, ko je zopet spoznal Nellin glas, je spustil goreči stenj, da je padel v vodo, opisal širok lok in se vsedel deklici k nogam.

Višjih, razstrelivnih plasti, kjer je bil zrak pomešan z vetrovnim plinom, še ni bil dosegel.

Tedaj pa je po prostoru odmel strahotni krik.

Bil je poslednji krik starega Silfaksa.

V trenutku, ko je položil Ryan svojo roko na rob čolna, se je vrgel stavec, ki je videl, da se mu je njegov maščevalni naklep izjalovil, v jezerske valove.

»Rešite ga! Rešite ga!« je klicala Nell s prosečim glasom.

Harry je njeno prošnjo zaslíšal. Zdaj je skočil tudi on v vodo,

kmalu je dosegel Jacka Ryana in se večkrat potopil.

Toda zaman!

Valovi malcolmskega jezera niso več izpustili svoje žrtve. Za vedno so se zgrnili nad starim Silfaxom.

XIX.

Legenda o starem Silfaxu.

Šest mesecev po tem dogodku so na tako grozen način prekinjeno poroko Nelle s Harryjem Fordom praznovali v kapeli St. Gillesa. Ko je častitljivi župnik Hobson mlada zakonca poblagoslovil, sta se poročenca, ki sta imela žalno obleko, vrnila nazaj v kotažo.

James Staar in Simon Ford sta zdaj, rešena vseh skrbi, prevzela vodstvo slavnosti, ki je trajala do drugega dne.

Pri tem je imel tudi Jack Ryan, ki je zdaj nastopil kot dudlar, priliko, da ob najživahnejšem ploskanju cele družbe pokaže, kako izborna zna svirati, peti in plesati.

Drugega dne so pod vodstvom inženjera Jamesa Starra spet nadaljevali rudniško delo.

virov gre za političen napad, ki je bil insceniran iz Aten. List piše med drugim: »Odgovorna za grozni zločin, za krvavo žaljenje Italije in cele civilizirane Evrope je grška vlada v Atenah. Grška vlada mora dati odgovor Italiji in celi Evropi radi tega nezlaslihanega delikta, ki ga je pripravila s svojimi intrigami, svojim orožjem in svojimi ljudmi.«

Sicer ne mislimo, da bo dogodek, ki je brezdvomno vsega obžalovanja vreden, imel kakšne težke posledice, vendar po vsej priliki Mussolini ne bo dovolil, da bi se na tak zverinski način morilo zastopnike italijanske vlade in bo imela grška vlada mnogo neprilik, predno bo zločin poravnal.

Car Ferdinand in car Nikolaj

Bivši francoski poslanik v Petrogradu M. Paleolog je priobčil izveček iz svojega dnevnika pod naslovom »Imperatorska Rusija med svetovno vojno«. Dne 10. junija 1915 leta je zabeležil Paleolog zanimivo zgodbo o posojilu, ki ga je dal car Nikolaj iz osebne blagajne bolgarskemu carju Ferdinandu v znesku 3 milijonov frankov. Ta dogodek opisuje Paleolog kakor sledi: Snoči je prispel iz Sofije predsednik upravnega sveta Sibirskanske banke Grube, mož izredne nadarjenosti. Danes zjutraj me je obiskal in mi obrazložil položaj v Bolgariji. Ne samo vlada Radoslavova, je dejal, nego tudi katerakoli druga vlada bi ne mogla odkrito stopiti na stran antante, ne da bi prej dobila garancij za takojšnjo zasedbo severne Makedonije od strani Bolgarje. Kar se tiče carja Ferdinanda, je treba omeniti, da je docela zvest centralnim državam. Ali ste popolnoma prepričani o tem? sem ga vprašal. To so mi potrdili vsi: Radoslavov, Tončev, Genadijev, Danev....

Ničesar ne bomo dobili, ako bo car Ferdinand proti nam. Vse sile moramo napeti, da ga pridobimo zase. Po tem razgovoru z Grubejem sem odšel v zunanje ministrstvo in govoril o stvari s Sazonovim. Sazonov je docela strinjal z menoj, da moramo napeti vse sile, da prepovorimo Ferdinanda. Spregovorila sva o motivih, ki bi jih bilo treba predočiti Ferdinandu, da stopi na našo stran. Glavno je, da ga prepričamo, da bomo končno zmagali mi, je dejal Sazonov. To ne zadostuje, kajti naša zmaga bo v veliki meri odvisna od pozicije Bolgarije in usoda cele Evrope in svetovnega miru je torej v rokah carja Fer-

dinanda. Ne pozabite, da njegova častihlepnost ne pozna nobenih mej in to je tista bolna točka, kjer ga lahko primemo in pridobimo zase. Nato sva se lotila zelo delikatnega problema.

V času mojega 4 letnega bivanja v Sofiji sem doznal, da je bil finančni položaj carja Ferdinanda precej kritičen. V glavo mi je šnila misel, da bi si mogli pomagati na ta način, da poskusimo z denarjem. To je sicer zelo delikatna stvar, sem dejal, toda če bomo dovolj oprezni in če jamčimo za popolno tajnost, bo brzkone mogoče doseči uspeh. Končno predlog bi lahko prišel od zgoraj, na pr. od samega imperatoria. Mislim, da bi se car strinjal s tem, je odgovoril Sazonov. Nato mi je sporočil, da je car Ferdinand radi slabega finančnega položaja koncem 1912 leta sam prosil ruskega carja, naj mu posodi 3 milijone frankov. Odločno sem odsvetoval carju ustreči tej želji, je dejal Sazonov, kajti Ferdinanda sem smatral za človeka, ki mu ni mogoče zaupati. Toda vi veste, da je car zelo dober. Prijazne besede

Ferdinanda so ga ganile. Vztrajal sem na svojem stališču, češ da ne moremo dati tako velike vsote iz tajnega fonda. Tedaj je car sklenil, da posodi 3 milijone frankov iz osebne blagajne. Tako; drugi dan mi je general Volkov prinesel 3 milijone, ki sem jih poslal v Sofijo. Car Ferdinand je dal za to vsoto našemu polnomočnemu ministru Neljudovu zadevno potrdilo, ki ga imam tu v pisalni mizi. Vi ste vzeli od corja Ferdinanda potrdilo? sem vzkliknil. Te tri milijone lahko smatrate za izgubljene. Oni so vrženi v Črno morje, kakor hitro ste se odločili zato in vzeli potrdilo, mesto da bi mu dali denar pod osebno odgovornostjo, pod častno besedo in zaupajoč njegovim dobrim lastnostim. Ne smete pozabiti da je Ferdinand častihlepen in ošaben in že sama misel, da se v vašem arhivu nahaja potrdilo za prejetje vsote z njegovim podpisom, je zanj neznosna. Tega ne bo nikoli oprostil Rusiji. Usodno potrdilo so boljševiki izvlekli iz arhiva in ga priobčili v časopisih.

DNEVNE VESTI.

Duhovniške vesti.

G. kaplan A. Česornja v Bovecu je imenovan za župnega upravitelja v Ukvah na Koroškem; na njegovo mesto v Bovec pride g. novomašnik Kos. G. kaplan A. Krapež iz Cerčna gre za župnega upravitelja v Log pri Bovecu. Za kaplana v Postojni je imenovan novomašnik g. Fr. Hrovat.

Stojan Protič o Radičevem begu.

Iz Beograda poročajo: Urednik »Novosti« je posetil g. Stojana Protiča, ki se je te dni vrnil iz tujice. Na vprašanje, kaj misli o potovanju Radiča v inozemstvo, je g. Protič odgovoril: Kar se tega tiče bi bilo treba vsekakor nekoliko več govoriti, kajti vse kar je potrebno, se ne more povedati v enem kratkem razgovoru. Vendar pa vam lahko povem vsebino svojega mnenja o tem vprašanju: Zdi se mi, da se ta Radičev odhod v inozemstvo ali begstvo, kakor ga tudi nazivljajo, lahko najboljše karakterizira s temi kratkimi besedami: to je žalostni konec resnega poskusa sporazumevanja, v katerem imata skoro v enaki meri levji delež Radič in Pasić.

ju. Po starčevi smrti je navzlic Nelinim poskusom, da ga pridržijo za nekaj dni odletel proč. Razven tega, da je bil kot njegov prejšnji gospodar ljudomržen, je napram Harryju vedno kazal neko mrznjo, kot da bi ta ljubosumni ptič videl v njem še vedno onega, ki je ugrabil Nell, ki mu jo je takrat zaman izkušal iztrgati.

Pozneje ga je videla Nell le še od časa do časa, če je molče krožil nad malcolmskim jezerom.

Morda je hotel spet videti svojo prijateljico iz davnih časov? Morda je skušal njegov pogled prodreti do neizmernih globin, v katere se je pognel stari Silfax?

Oba nazora sta imela svoje pristaše, kajti Harfang je živel še dalje v pravljicah in nudil Jacku Ryanu snov za marsikako fantastično bajko.

Temu veselumu mladeniču se moramo zahvaliti, da popevajo še danes v dolinah Škotske pravljice o ptiču starega Silfaxa, prejšnjega spokornika v aberfoylskem premogovniku. KONEC.

Smrt hrvatskega književnika.

Dne 25. t. m. je v Zagrebu umrl po dolgi težki bolezni znani hrvatski književnik Milan Ogrizović. Hrvatski narod je izgubil z njim odličnega pisatelja, ki je napisal celo vrsto dram in drugih gledaliških iger. Pokojnik je imel zelo zamotano življenje. Bil je otrok pravoslavnega očeta in katoliške Hrvatice. Že kot otrok je ostal brez starišev in je živel pri svojem stricu, katoliškem duhovniku. Že kot srednješolec se je zanimal za dramaturgijo in je pozneje posvetil vse svoje moči gledališkemu odru. Izpod njegovega peresa je izšlo vse polno dram. Znana je njegova trilogija »Leta ljubezni«, »Pomladno jutro«, »Poletni opoldan«, »Jesenski večer« in »Zimska noč«; »Trgovina Idej«, »Ven s tujei« in poleg »Hasanaginice« vse polno drugih literarnih del. Po poklicu je bil profesor. Kot gledališki kritik je pisal pod psevdonimom Vanja.

Vsem onim, ki hočejo na letošnji ljubljanski velesejem!

Ker so naše zveze z Jugoslavijo zelo živahne in vemo, da bo marsikdo posetil letošnji velesejem, sporočamo, da mora vsakdo imeti izkaznico, ki si jo vdobi v Gorici pri Ljub. kr. banki, ali pa potem posredovalca, ki smo ga omenili zadržati. Izkaznica stane 50 dinarjev ali 12.50 lir.

200-letni jubilej vojvodinskih Nemcev.

V soboto dne 25. t. m. je bil v Beli Crkvi v Vojvodini otvorjen kongres nemškega »Kulturbunda«, ki slavi 200-letnico bivanja Nemcev v Vojvodini. Prisotnih je bilo okoli 5 tisoč oseb.

Mala antanta odpravi vizume.

Praški listi poročajo, da bodo na prihodnji konferenci Male antante v Marijinih Laznih razpravljali tudi o tem, da se odpravi vizum na potnih listih za promet med državami Male antante.

Jesenska veselica v Postonjski jami.

V nedeljo, 2. septembra se bo vršila ob 1. uri popoldan v svetovnoznani Postonjski jami velika jesenska veselica. Več godb bo sviralo v raznih dvoranih. V jami bo urado-

val jamski poštni urad, katerega posebnost je ta, da pritisne na vsako tam oddano razglednico posebni jamski poštni pečat. Tudi za telesni blagor posetnikov bo kar najbolje preskrbljeno. Posebni vlaki bodo vozili po znatno znižanih cenah iz Trsta, Reke, Opatije, Pulja, Gorice, Benetk, Vidma in Kormina. Bujni podzemeljski svet v Postojni bo vseskozi slavnostno električno razsvetljen. Veselica se vrši pri vsakem vremenu.

Evharistični kongres v Komnu.

dne 8. septembra t. l. obeta biti zelo veličasten. Začne se s slovesno tridnevnic, ki se bo obhajala po vseh duhovnijah komenske in devinske dekanije. Poleg teh dekanij bo zastopan gorenji Kras. Prihiteli bodo tudi verniki iz Trsta in tržaške okolice. Slovesnost bo povela čala pontifikalna sv. maša, ki jo bo daroval naš prevzvišeni knezonadškof ob 9. uri. Zborovanja se bodo vršila po stanovih na štirih krajih. Može in fantje bodo zborovali v dveh dvoranih v Komnu, v slučaju lepega vremena na prostem. Žene v starodavni cerkvi sv. Tilha v Svetem. Dekleta v častitljivi romarski cerkvi Device Marije Oberšljanske pri Komnu. Krona evharističnega kongresa bo procesija z Najsvetejšim, pri kateri bodo cerkveni zbori vseh duhovnij prepevali evharistične pesmi. Sodeloval bo tudi godbeni krožek iz Gorice. Sklepni govor z blagoslovom in z zahvalno pesmijo bo na prostem. Natančni vspeled kongresa priobčimo prihodnjič.

Vprašanje južne železnice.

Jugoslovanski listi poročajo: Predsedništvo ministrskega sveta je izdalo ta-le komunikate: »Kraljevska vlada je podpisala sporazum z italijansko vlado od 29. marca 1923., ki se tiče južne železnice. Ratifikacijske listine so poslale v Rim na deponiranje«. Italijanska vlada je s kraljevskim dekretom ratificirala dogovor glede južne železnice. Vprašanje južne železnice se bo prejkone končno veljavno rešilo na jesenskem zasedanju sveta Zveze narodov.

Stambolijski jev naslednik umorjen.

Bivši bolgarski notranji minister in naslednik Stambolijskega v vodstvu bolgarske zemljedelske stranke, Rajko Daskalov je bival v Pragi, kjer je bil ob preobratu v Bolgariji poslanik. V nedeljo dne 26. t. m. ga je makedonski študent Nikolov ustrelil iz revolverja in ga tako nevarno ranil, da je v bolnici podlegel ranam.

Pridelek alkohola na Poljskem.

Kampanja 1922-23 v poljski alkoholni industriji se ni končala. Dosedaj je produciranih 42 milijonov litrov. Ukupna produkcija bo znašala po dosedanjih cenitvah okrog 100 milijonov litrov. V obratu je 1200 tovarn za žganje. V letošnji kampanji bo pričelo z obratom še 14 tovarn za žganje.

Lek proti blaznosti.

Gre za blaznost plesnih rekordov. Dva svetovna šampiona (v Ljubljani pravijo šampinjona) sta se srečala te dni v Bolognji, Lissoni, ki je vzdržal 102 uri pri rajanju in Crenvulsi, ki ima 78 ur v dobrem. Zmenila sta se, da se bosta kosala. Se isti večer sta otvorila borbo s fokstroji, šimiji, valčki mečavčki (valse hésitation), toda občinstvo se je uprlo zaradi neznosne vročine. Ker pa sta se tekmeča želela po vsej sili izkušati, so začeli gledalci metati smrdljive kroglice v dvorano, da so okužili zrak.

Skoro nepotrebno se zdi povdaru, da sta se Harry in Nell čutila srečna in zadovoljna. Njih tako težko preiskušeni sreči sta se obnesli v medsebojno zadoščenje.

Simon Ford, častni nadplezalec novega Aberfoyla je računal, da praznuje s svojo Madgo zlato poroko, kar je bila tudi njena še edina želja v tem življenju.

»In zakaj ne še eno zlato poroko?« je vprašal Jack Ryan; »dvakrat petdeset let bi za vas tudi še ne bilo preveč, gospod Ford.«

»Prav praviš, sin moj,« je mirno pristavil nadplezalec, »ali bi bilo čudo, če bi človek v tem neprekosljivem podnebnju novega Aberfoyla, ki so mu tuje zunanje vremenske nezgode, dočakal kar dvesto let?«

Ali naj bi prebivalci Coal Cityja res ne doživeli dosedaj še neznanega svečanosti stoletnice poroke? To bo pokazala prihodnost.

Vsekakor pa se je pokazalo, da je ptič, Harfang starega Silfaxa dosel tu nenavadno starost. Neprestano je krožil po tem temnem kra-

Kaj je novega na deželi

Kal nad Kanalom.

Dne 24. t. m. se je pri nas dogodil slučaj, ki je vso vas in okolico pretresel. 19-letni mladenič Stefan Pirih, kateremu sta oče in mati umrli med vojno, se je s samomorilnim namenom utopil v nekem vodnjaku. Kaj ga je gnalo v smrt ni znano. Dozdeva se, da bolezen in pomanjkanje.

CERKNO

Izobraževalno društvo »Merelin« alias »Ščira« na Poljanah pri Cerknem je na dan sv. Jerneja priredilo posebne vrste predstavo. Predavala sta predsednik in podpredsednik Tonetov in Čelkov o vivisekciji. Nastop predsednika se je tukajšnjim gg. karabinjerjem tako dopadel, da so ga za delj časa povabili k sebi. Podpredsednik pa je odšel na temeljitejšo izobraževanje v tej stroki v Davčo. Stvar je takale: Na označeni dan so šli nekateri mladeniči okoli 6 pop. po cesti proti Novakom. Pri Bajtu sta jih brez vsakega vzroka napadla goriomenjena z melerinom t. j. neke vrste sekira, ter sta težko ranila Platišovega iz Labinj. Surovosti teh

Poljancev so že od sile. Morebiti vendar ta dogodek nekaterim odpre oči, da bodo spoznali, kam vede tako življenje!

PRVAČINA.

V nedeljo 15. julija so imeli ples »pri Cenu«; pri obračunu je moral vsak poseči v žep še po 65 lire! V nedeljo 19. avgusta je imela druga skupina fantov ples »pri Martinavih« — fantje so dokladali vsak po 72 (!) lir. V nedeljo 2. septembra imamo kulturni ples, kateremu so pa priskočili na pomoč goriški trgovci z raznimi darili. Da, da, predraga »Goriška Straža« mi plešemo!! Ni ga pri nas človeka, ki bi kazal pot mladini. Ne vem ali je nimamo — ali je imamo preveč, namreč — inteligence! Mnogo bi se še dalo pisati o nas, od nekdanj in za bodoče, a omejiti se hočemo le na plesna poročila, h katerim bi spadalo k večjemu še, kako so naši oštirji ljubosumni na župana radi dovoljevanja plesov. Te novice vam pošiljam brez vsake pripombe; naj si vsak čitatelj »Goriške Straže« napravi sam sodbo, kam drvimo....

Gospodarstvo

Rudarstvo v Sloveniji.

»Jugoslovenski Lloyd« je priobčil te dni zanimive statistične podatke o stanju rudarstva v Sloveniji. v Sloveniji se nahajajo 3 drž. in 82 zasebnih rudnikov, 1 državna cinkarna, 2 zasebni topilnici in 1 zasebna tovarna za mineralne barve. Od treh državnih rudnikov sta dva premogovnika in 1 rudnik za cink, od 82 zasebnih rudnikov je 1 za živo srebro, 9 za železo, 12 za svinec, 1 za cink, 2 za antimonovo rudo, 2 za žvepleno rudo, 3 za mangan, 1 za grafit, 2 za boksit, 48 za rujavni premog in 1 za črni premog. V letu 1922. se je izkopal: 599.339 q svinčene rude, 4073 q cinkove rude, 1219 q žveplene rude in 15.543.316 q rujavega premoga. Svinca se je natopilo 84.482 q, cinka 11.593 q, dalje produciralo 275 q svinčenega glaja, 436 q modre galice, 500 q mineralnih barv ter 7848 q cinkaste pločevine. Pri vseh navedenih obratih je bilo zaposlenih 12.478 delavcev in 439 paznikov.

Čehoslovaške papirnice v krizi.

Kakor poroča »P. P.«, so zadnje dni nekatere papirnice v Čehoslovaški vnovič ustavile obratovanje. Dokler so bile stavke v švedskih papirnicah in v času ruhrskih dogodkov, so obratovale čehoslovaške papirnice v večjem obsegu, ker je bilo živahnije povpraševanje po češkem papirju. Danes pa obratuje na Slovaškem samo še ena papirnica. Pred vojsko so izdelovale čehoslovaške papirnice mnogo cigaretnega papirja, a danes ne več, zakaj na Madžarsko in v Avstrijo je izvoz popolnoma zaprt. Na Balkanu pa ima češki papir nevarnega francoskega tekmeča.

Provincijalni tajnik fašistov v Trstu ustreljen

V sredo predpoldne okrog desete ure je ustrelil neki Sollaroli v Trstu na trgu dell'Unità tajnika fašistov v tržaški provinci g. L. Morara. Oddal je na njega pet strelcov iz revolverja in je nesrečnež izdihnil, predno so ga pripeljali v bolnišnico. Pokojni Morara je bil v

tržaških italijanskih krogih zelo poznana in priljubljena oseba. Zločin je vzbudil zato v Trstu obče ogorčenje, kateremu se pridružujemo tudi mi. Kakor se zdi, so ga povzročili osebni maščevalni motivi.

Društvene vesti.

VRTOJBA.

Kolesarsko društvo »Vrtobja« v Vrtobji priredi veliko kolesarko slavnost dne 2. septembra t. l. z igro: »Na dan sodbe«, dirko in tombolo. Vsa sportna društva vabi Odbor.

Pekalata so predrage-pravi kdo

Kdor pa jih je preizkusil, se je prepričal, da so vzlje višji ceni cenejše, ker se zelo nakuhajo in se jih manj kot drugih porabi.

ZUPANSTVO OBČINE RENČE.

Št. 1180.

Razglas.

Naznanja se, da se je znova oživotvoril občeznani letni živinski in kramarski semenj v Renčah na prvi pondeljek v septembru. Letos se vrši semenj dne 3. septembra.

Renče, dne 27. avgusta 1923.

Zupan

Franjo Duršot, l. r.

VABILO.

Kmečko-delavska Hranilnica in posojilnica, reg. zadr. z neomejeno zavezo v Sovodnjah, vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 16. septembra t. l. ob 10. uri predpoldne v dvorani Obč. doma, s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Poročilo načelstva in nadzorstva;
- 2.) Potrditev rač. zaključka za leto 1922;
- 3.) Volitev nadzorstva;
- 4.) Slučajnosti.

Ako ne bo ob določeni uri postavno število članov navzočih; vršil se bo pol ure pozneje drug občni zbor pri vsaki udeležbi članov.

K obilni udeležbi vabi.

Odbor.

ZAVAROVALNA DRUŽBA, zelo znana, sprejeme zastopnike pod najboljšimi pogoji. Za informacije pišite: »Gorica, casella postale 22«.

NA STANOVANJE in hrano sprejme 2-3 dijake v Mariboru. Vprašati pri upravi lista.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnica in rezerve	CENTRALA:	Reserva S H S kron
80 MILIJONOV	LJUBLJANA	64 MILIJONOV

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.
Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

TEOD. HRIBAR (nasl.) - GORICA

CORSO VERDI 32 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne
Regenhardt & Rymann, vsakovrstno blago za
poročence kakor tudi velika izbira moškega in
ženskega sukna.

BLAGO SOLIDNO! CENE ZMERNE!

FELBERBAUM & ROLICH

(prej Hedžet & Koritnik)

GORICA // CORSO VERDI št. 7 // GORICA

Velika izbira moškega in ženskega sukna, raznovrstnega zefirja, perkala ter perila, velika zaloga pletenin in vezenin, kakor tudi vsakovrstnega blaga za neveste, drobnine ter vseh potrebščin za krojače in šivilje.

NA DROBNO! NA DEBELO

Kmetovalci!

Kdor želi TOMAŽEVO ŽLINDRO, kalijevo sol ali druga umetna gnojila, naj jih naroči pri domači hranilnici ali zadrugi, v goriški okolici pa pri

Zadružni Zvezi v Gorici

CORSO GIUSEPPE VERDI 37, I. nadstropje.

PRODAJA NA OBROKE.

S prvim septembrom se otvori veliko skladišče »Rateale« (glavni sedež v Trstu)

Via Duomo 5, II.

Manufakturno blago, obuvale, perilo, domače in tuje blago, sukne, dežni plašči i. t. d.

Izgotovljene obleke po meri za dame in gospode. — Krojačnica prvega reda. Cene ugodne za uradnike in delavce.

Prodaja na obroke Via Duomo 5, II.